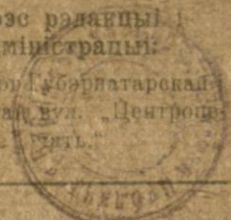

Савецкая БЕЛАРУСЬ

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі:
Менск, Ров. Губэрнатарская Падгорная вул. Цэнтральны будынак.

Выданьне рэўкому сацыялістычнай савецкай рэспублікі Беларусі. № 64 (74). Пятніца, 19-га лістапада 1920 г.

Пакаяшымся-збау- леньне, не пакая- шымся-смерць.

У вялікіх муках, у моры крыві родзіцца Сацыяльная Рэвалюцыя. Усе лепшыя сыны працоўнага народу песьці для яе нараджэньня і нясуць для яе ўзмацненьня вялікіе ахвяры, ня лічучыся з сваімі сіламі і жыцьцём. Кожан часны і сьвядомы работнік і сялян, раз падняўшыся дзеля вялікай і пачэснай барацьбы з ворагамі, не адмовіцца ад яе і давядзе да канца, пасля якога ён стане павядаццём.

Гэта часная, сьвядомая частка пролетарыяту 4-ы год моўчкам змагаецца за лепшую будучыню сваю і ўсяго чалавечтва. Змагаючыся смела глядзіць уперад, ня думаючы аб тым, што яна галодная, халодная, угаміўшаяся. У хвіліны небясьпекі яна ня зьдзірае з свайго мейсца, не схаваецца за куст, каб адтуль глядзець, што будзе далей.

Другая частка, мала сьвядомая, якая ня можа зразумець вялікай барацьбы паміж пролетарыятам і буржуазіяй, пужліва аглядаецца навокал сябе і шукае прычыны, каб захавацца, каб самой не рабіць, а толькі глядзець на працу другіх.

Калі Чырвоная Армія пачала аходзіць з нашай зямлі, гэтай несьвядомай частцы здавалася, што ўсё скончылася; яна не захацела далей велькі барацьбы і схавалася па балот-

тах і кустах, стала дзэртырамі. Але сталася не так, як меркаваў іх розум. Наша часовая няўдача на Заходнім фронце не перашкодзіла нам дабіць Урангэля, ўзмацніцца і паказаць усясьветнай буржуазіі, што ёсьць яшчэ ў нас порах, што перашкаджаць нашай супакойнай творчай працы рызыкоўна. І вот цяпер, калі работніцка-сялянская ўлада на Беларусі распачынае сваю працу, яна зьвяртаецца да ўсіх дзэртыраў, якія па сваёй цемнаце, па сваёй

малой сьвядомасьці паўцякалі з шарэнгаў Чырвонай Арміі і дае ім магчымасьць пакаяцца і зьнімае з іх усялякую кару. У працоўнай сям'і ня будзе мейсца не пакаяшымся, шкоднікам савецкага будаўніцтва. Тыя, якія ня глядзячы ні на вошта захочуць хавацца і пасьля тэрміну, у якім павінны з'явіцца, змогуць схавацца; толькі ня самі, а другія так схаваюць, што іх над мёрзлым пяском ніхто ня знойдзе. Б.

чэй устанавіць парадак. Дзясяткі тысяч быўшых салдатаў Урангэля, якія пакінулі сваіх генэралаў, рэгіструюцца і высылаюцца на поўнач.
Рэдакцыя 1-й Коннай.
Варшылаў, Будзёны.

Падробнасьці ўзяцьця Фэадосіі.

Адважны часьці Чырвонай коньніцы ўвайшлі на чарнаморскае ўзбярэжжа 14 лістапада ў 22 гадзіны 40 мінут занялі горад Фэадосію. Чырвоны сьцяг рэвалюцыі з гонарам данясылі да Чорнага мора.

У горадзе захапілі болей 30 часасобных вайсковых часьцей чорнага крумкача Урангэля з усім складам, ўзброяй, артылерыяй, амуніцыяй. Захапілі вялікі харчовы склад у агульнай вартасьці да 30 мільярдаў рублёў.

Чырвоныя арлы ў гэты гістарычны дзень шлюць вітаньне ўсім рабочым і сялянам Р. С. Ф. С. Р.

Усе байцы, як адзін, рвуцца наперад для ачышчэньня да шчэнтэ Крыму і зьнішчэньня да астатку ненавісных ворагаў.

15 лістапада 1920 г. Фэадосія.
Кашырын.

Туды ім і дарога.

Атрады атамана Сямёнава ўцякаюць у Манчжурью, кідаючы па дарозе аружжа. Разьбітыя палкі Сямёнава налічваюць у сваіх радах ад 20—80 чалавек. Адступваючы сямёнаўцы забіраюць з сабою 70 пудоў расейскага золата.

Да мірных умоваў паміж Фінляндіяй і Расяй.

Латвійскае тэл. агенства паведамае з Гэльсінгфорсу, што камісія загр. спраў фінскага саюму прызнала, што да сьвабоднага мірных умоваў урад павінен разгледзіць магчывы аб Карэліі.

Абарона Савецкіх Рэспублік.

За 15 лістапада.
Заходні фронт.

У Мазырскай ваколіцы вядуцца бойкі з пераменным усьпехам.

У кірунку Карасьцень—Мазыр вядуцца бойкі мясцовага значэньня з пераменным усьпехам.

Паўдзённа-Заходні фронт.

У Ліцвінскай ваколіцы 15 га лістапада наша коньніца заняла гор. Ліцвіск. Узяты палонныя.

У Праскураўскім кірунку зломана сапраціўленьне ворага: нашы часьці разьбілі другую дывізію праціўніка і дайшлі да пунктаў у 10 вярстох паўдзёньней Геракні. Узяты палонныя.

Паўдзённы фронт.

На Крымскім вучастку мы 15 га лістапада занялі гор. Севастопаль—Ялта.

У Севастопалі арганізаваны рэвалюцыйныя камітэты, наладжваецца рэвалюцыйны парадак.

Дзясяткі тысяч быўшых салдатаў Урангэля, пакінуўшы сваіх генэралаў, рэгіструюцца.

Ваенком Паллявога Штабу Данішэўскі.

Севастопаль узят.

13 га лістапада Сімфэропаль пакінуў апошнімі Урангэлюскімі часьцямі, быў заняты Чырвонымі вайскамі другой коннай арміяй.

14 га лістапада ў Севастопалі нарыхтованы рэўком, каторы арганізаваў рэвалюцыйны парадак пасля выхаду з горада белых. 15 лістапада ў Севастопаль увайшлі часьці 51 пяхот-

най дывізіі і аўтаатрад першай коннай арміі. Цяпер адтрымана тэлеграма з Ялты аб стварэньні там рэўкома. У горадзе наладжваецца рэвалюцыйны парадак. У Севастопалі сярод рабочага насяленьня аграмэдны пад'ём і ўрачыстасьць з прычыны вызваленьня Крыму ад белых разбойнікаў. Рэв. Ваенныя саветы арміяў, якія апыраюць у Крым, прымаюць усе меры, каб як найхут-

Беларусь і сацыяльная рэвалюцыя.

Сацыяльная рэвалюцыя гэта ёсць свята бунт, які абхапіў сабою усіх халодных і галодных, усіх цяпеўшых і пакрыўджаных, — увесь працоўны люд. А мэтай гэтага бунту ёсць: вырваць чалавечва з кішчору невялікай часткі багацей — дармаедаў, зніштожыць абіраньне аднаго чалавека другім, абіраньне аднаго народу другім; мэтай гэтага бунту, сацыяльнай рэвалюцыі, ёсць: дашчэнту зруйнаваць стары гнілы парадок, панаваньня капіталу і несправядлівасці, а на яго месцы пабудаваць новы светлы лад, пры якім ня будзе пакрыўджаных, ня будзе багатых і бедных, ня будзе слабых і сільных народаў, а будуць усе адналькава сільныя народы, адналькава шчаслівыя людзі.

Зразумела, чаму уся працоўная беднота адразу ставіцца на баку сацыяльнай рэвалюцыі і вядзе крывавае змаганьне з ворагамі яе, якіе хочунь абараніць стары парадок, каб зноў смактаць кроў працоўнікаў, каб зноў ехалі на іх плячах.

Беларусь — гэта пляч на якім адбывалася ў працягу трох гадоў гэтае змаганьне. Гэты пляч зруйнаваны, стаптаны, абліты крывёю, а ўрэшце разрэзаны і падзелены. Працоўны люд Беларусі носіць у сэрцы жалобу. Аднак нельга хапушчацца да роспачы. Нічога асабліва страшнага ня сталася. Вялікага няшчасця няма. Трэба толькі ня выкідаць з сваіх думак ні на хвіліну таго, што цяпер адбываецца сацыяльная рэвалюцыя, што няма так вялікіх ахвяр, якіх бы не зрабіў на карысьць яе працоўны люд.

Рыжскі дагавор ня значыць яшчэ, што сацыяльная рэвалюцыя спыніла свой поступ на Захад; ня значыць, што змаганьне чырвоных барцоў з чорнымі груганамі закончана; ня значыць, што нашы браты беларусы назаўсёды аддадзены ў панскае ярмо на крыву ды і зьдзекі.

Сацыяльная рэвалюцыя з кожнай хвілінай разрастаецца і пашыраецца, змаганьне за яе пабеду ўдачна вядзецца рабочымі ва ўсіх кутках Эўропы, а нават і Азіі. А заходняя частка Беларусі пад панскім ярмом пакінута ня дзеля таго, што ёю, быццам, хацелі адкупіцца. На долю Беларусі выпаў слаўны і вялікі лёс, быць аванпостам, быць перадавым барцом у змаганьні за сацыяльную рэвалюцыю і першым абаронцам інтарэсаў працоўнага люду. Гэтае вялікае заданьне Беларусь з гонарам выкануць. Адрэзаная яе частка будзе тым парохам дынамітам, які ўзарве ў паветра крэпасць заходняй буржуазіі, белую Польшчу. Праз трупы польскіх паноў злучацца часткі ніколі непадзельнай Беларусі. Праз трупы польскіх паноў прайдзю працоўны люд Савецкіх рэспублік, каб злучыцца з працоўнікамі Заходняй Эўропы і каб супольнымі сіламі задаць усяь ветнаму капіталу апошні і рашучы бой, пабядзіцелем у

якім бязумоўна будзе сацыяльная рэвалюцыя.

Нашы браты пакінуты пад польскім ярмом не як нешта нягоднае, лішняе, а як найлепшыя і верныя барцы, на якіх цяпер зьвернуты вочы з надзеяй усіх, каму дорага справа сацыяльнай рэвалюцыі.

І нядоўга прыдзецца чакаць. Ужо блізка той час, калі магутае іх паўстаньне будзе тэй косьцю, якой не праглынуць паліякі паны і якая іх напэўна задзвіць. Толькі трэба, каб мы былі ўжо на той момант гатовы іх падтрымаць, каб мы маглі быць іх запраўд-

най апорай. Ні на хвіліну мы не павінны перарываць лучнасьці з імі. Іх інтарэсы і нашы — гэта тое самае, а дзель гэтага і думкі нашы павінны быць адналькавы. І хаця нас ад іх адгараджвае лес штыхоў панскіх наймітаў, аднак лёс наш аднакі, заданьня аднакі, ак адно цэлае, як непадзельны беларускі народ, злучаючыся ў першых радох за справу сацыяльнай рэвалюцыі, заваяваць шчасьце усяго працоўнаму чалавечтву, а разам з гэтым здабыць і сабе лепшую светлую будучыню.

X

Гандаль з заганіцай.

Заява ангельскага міністра гандлю.

Ангельскі міністр гандлю заявіў, што пакуль ня будуць на усясьветным гандлёвым рынку багагце запасы Расеі, датуль ня спынюцца неспакой паміж рабочымі, бо прычыннай беспарадкаў ёсць дарагоўля на харчы. А харчоў ня хопе, пакуль ня прывозяць з Расеі. Міністр гандлю лічыць, што можна знайсці грунт для згоды з Савецкай Расеяй з мэтай наладжаньня з ёю гандлёвых зносінаў.

Савецкая Расея і Англія.

Францускія газэты паведамляюць, што ў Лёндане спадзяюцца аднаўленьня праз

некалькі дзён гандлёвых зносінаў з Савецкай Расеяй. Лейд-Джорж цяпер прыперты да сыценкі. Калі перагаворы разначудца, значыць, Англія прызнае Савецкае правіцельства, калі-ж перагаворы не разначудца, то вясной проці Расеі будзе ўтворана ваенная коаліцыя.

Савецкая Расея і заганічны гандаль.

У Швэйцарыі пры ўдзеле прадстаўнікоў буйнай прамысловасці ўтворана акцыянэрнае таварыства з капіталам трыста тысяч франкаў для аднаўленьня гандлёвых зносінаў з Савецкай Расеяй.

Пісьмо беларускіх мужыкоў польскім панам у Рыгу.

Нас не забылі вы — мы рады,
І вас так-сама помнім мы,
Бо не згаіліся шрамы,
Адзнакі вашае улады,
Але ў час мірнае нарады,
Мы слаць гатовы прывітаньне,
Сказаць да міру два тры словы
Пакуль падпішаце умовы,
Бо ў мужыкоў адно жаданьне:
Каб мянш ў Варшаве лілі сьлёз
Аб тым, як вырашыць наш лёс.
Наш брат мужык паноў ня хоча,
Куды яму з панамі жыць!
Вн іх убачыць дык дрыжыць,
Зубамі з злосьці заляскача,
Як чорт ад ладану бяжыць.
Падумайце, браточкі, самі:
Ці можна годна жыць з панамі.
Нам мужыкам-людзям балот?

Мы ў лапцях ходзім, зрэбна світка
А ў вас ангельскі жоўты бот,
Фасону моднага накідка.
Мы ядзім бульбу, квас, капусту,
А вам жывецца цяпер тлуства:
Келбасаў, мліка, менса, сала,
Як спраўным поўным наймітам.
І за паноў барадзідытам,
Вам шле Амэрыка ня мала.
Ў вас дужа добрае знаёмства:
Вільсон, Лейд-Джоржы, Мільс-раны,
А ў нас — Сымоны ды Сьцяпаны.
Ці ж ёсць хоць прыку з імі сходства
Тыж шэльмай значь — дармо менш — болей
Але-б ня багыць іх ніколі.
Ды вы, паны, — Варшавы франты.
Гран даму значе, Антанту,
Што ўсім дае яна і ўсюды,
Каб люд працоўны даканаць,
Але ня любім мы паскуды

І будзем з ёю ваяваць!
Мы не ваякі, любім згоду,
Кі вайкам прывыкліся у лесе...
Але да нас як хто палезе,
Дык можам добра зліпнуць ў морду.
Бо хоць і бульбу мы ядзім,
Але свайго вал не дадзім.
Вы ўсё мяркуеце граніцу,
Вы ўсё мяркуеце граніцу,
Каб лепш жылося мужыкам.
Гэта „дзякуй“ кажам вам
І ў падарункам шлём „граніцу“.
Просімо вас не кланайцца,
Аб тым, як будзе нам тут жыцца.
Шмат пелі нам вы, — кінце пець.
Вам не здабыць вяліку слагу,
Рабіце мір, калі Варшаву
Вы панскую хацелі-б мець.
Што ў вас на душы, што вам трэба
Ня знаем вашых інтарэсаў.
Але гай чужэ нязат неба!
Што беларус — ня хоча „красаў“
Ды шчэ скажыць нашы словы

Наймiту ўрангэля — Махрову:
Прад ўсім кажам не сягодні,
Ня зробіць ўрангэль „Край Заходні“
Мараць яны, каб на кускі
Зноў падзяліць нашу зямліцу,
Зрабіць зноў царскую граніцу
Пад ўладай наймітаў рукі.
Але ня будзе праўдай гэта!
Расеі царскай не вярнуць,
Змаганьне будзе два тры леты,
А там — ўсё воляна заживуць.
Канец пісьму... Апошні словы...
Ня маем больш аб чым пісаць,
Мо-б што знайшлося шчэ сказаць
Каб быць бліжэй, дзе ідуць умовы.
Мы, мужыкі, пісаць ня ўмеем,
Мы больш аром, малоцім, сеем;
Лепш рукі ходзяць за тапаром
Чым на паперы — за перам.
І вось, за ўсё нас граматнейшы
Пісаў мужык —
Максім Бяднейшы.

Аб плебісцыце.

Увесь час, як пачаліся мірныя ўмовы з Польскім Урадам, ва ўсіх кутках Беларусі вядзецца сярод шэрай масы гутарка аб плебісцыце. Чым яна ўзбударажана і хто яе разносіць па ўсім завулкам Беларусі? Каб даць на гэта адказ, трэба звярнуцца к паведамленьню заграўнага друку. Там у розных газетах мы знаходзім ня толькі тэлеграфнае паведамленьне, але і цэлыя артыкулы па гэтай пытаньню: 1) у Цэнтральную Сылэзію ўводзяцца чужыя войскі, каб зрабіць плебісцыт, у Вільні захопшчыкі чужой зямлі адтрымалі грошы дзеля адбыцьця там плебісцыту і інш. У аднальковы тон аб плебісцыце гавораць і на Беларусі. Усё гэта робіцца праз павялічаны наймітаў, каб ня даць змучанаму працоўнаму беларусу пачаць спакойна будаваць Бацькаўшчыну, а галоўным чынам падбухторваць яго, каб ён атказаўся ад свайго ўласнага гаспадарства і зноў зрабіўся тым, якім ён быў пад нявольні ўсякіх гвалтаўнікоў апошніх гадоў. Вядома, беларус яшчэ не ўмацаваўся, ён толькі цяпер гроху ўзварушыўся і штось гармоніць аб сваіх патрэбах. А тут зьяўляюцца „прыяцелі“ каб зноў зьменшыць яго свядомасьць. Бо калі ён будзе ў панаваньні, дык яго лягчэй прылучыць да сябе. Найпатрэбней гэта прылучэньне белай Польшчы. Праз увесь час свайго панаваньня на акупаванай Беларусі „нашы прыяцелі“, так званая „Страж Крэсова“, на грошы польскай буржуазіі вяла плебісцыты. Яна і вызначала нават тэрмін плебісцыту (90 дзён), але ніяк беларус на гэта не пашоў, бо ён доора ведаў, што ён ні палік, ні літовец, ні інш., а ёсьць беларус і заўсюды, калі ні бачыў жандарма з сізуном, гаварыў аб гэтым. Тады пачаліся прылучэньні да Польшчы ня толькі цэлых паветаў, але мястэчак, вёсак і фальваркаў, а ўсё-ж такі гэтыя прылучэньні беларусаў адбываліся без беларусаў, бо польскія атакіянты і хціўцы добра ведалі, што калі гэты працоўны народ, які разам з расейскім народам скінуў з сябе царскі і капіталістычны ўдзік, не захоча сабе мець другога гвалтаўніка. Беларус павінен выкінуць з сваёй галавы ўсякія плебісцыты, бо яго старана, якая займае вялікі абшар, вядома ўсяму сьвету, яна існуе і ніякіх прылучэньняў ня можа быць. Гэты гаротны пра-

цоўны народ пойдзе адным шляхам з расейскім працоўным народам к сацыялізму, якога ён жадаў доўгі час, знаходзячыся пад вялізарным зьдзекам. Братэрскі хаўрус незалежнага беларускага народу з расейскім і толькі ён адтрымае верх над тымі, хто гатуе яму шыбельніцу. Толькі расейскі свабодны народ дасць яму бязумоўна незалежнасьць, якой жадае беларус і без чаго немагчыма яму будаваць зруйнаваную Бацькаўшчыну.

Калі пан яшчэ шэцьце аб плебісцыце, а сам рэжа цела гаротнае—сялянскае клясы на дзьве часткі і кажа, што гэта справядловы мір,

дык бязумоўна, калі ён будзе мець магчымасьць, адбяра ад нас і гэту частку Беларусі, дзе пануе цяпер працоўная кляса. Трэба мець на пагадове заўсюды стрэльбу на гэтых „прыяцелю“ і зорка слядзіць на заходніе нашы межы. Штось датчыць усходніх межаў, дыктут на ўсходзе наш брат, свабодны працоўнік, ніколі нашага не захопіць і па мажлівасьці, як будзе сьціхаць ушарта баграцьба з грабежнікамі пролетарыяту, ён акрэсьліць нашы ўсходніе межы бяз спрэчак і ніколі не запатрабуе плебісцыта, бо нашы межы ўсім вядомы.

Плытнік.

Што чуваць заграўнай.

Абмылі ангельскай палітыкі.

Французская газета „Эхо дэ Парі“ з 8-га лістапада нападае на палітыку Англіі ў адносінах да Расей. Ангельскае правіцельства, шкадуючы, як думае газета, бальшавізм і прыкрываючыся лібэралізмам і гуманнасьцю, мае мэтай памяшаць Расей акрэпнуць. Як відаць, у гэтым скрываецца тайны намер Англіі заняць у Азіі мейсца пакінутае Расеяй. У гэтым выпадку ангельская тактыка вельмі няўдачна, бо Англія, аказаўшы націск на Польшчу дзяля заключэньня міру, вярнула гэтакім чынам расейскім войскам свабоду чынасьці.

Неспакой у Ірляндыі.

Стычкі паміж прыхільнікамі незалежнасьці Ірляндыі і паліцыяй ня спыняюцца. Ка-

ля Бальлімалі забіта сямнаццаць паліцэйскіх. У Дубліне адбываюцца масавыя арышты. Спрэяная барацьба ірляндцаў выклікала ў ніжняй палаце прапазыцыю Адамсона вывесці ангельскія войскі з Ірляндыі і даць магчымасьць ірляндскаму народу ўтварыць свой ўласны парламент. Аднак гэта прапазыцыя ня была прынята.

Галодны бунт у Іспаніі.

У гор. Замарс у Іспаніі адбылася маніхвэстацыя кабет і дзяцей. Маніхвэстанты захапілі вакзал і вагоны з харчамі. Дзеля ўстанаўленьня парадку выкліканы войскі.

Сілы нашы растуць.

З'езд грэцкіх прафэсійнальных саюзаў паставіў дачуны да інтэрнацыяналу профсаюзаў гор. Масквы.

Баяцца за Польшчу.

„Тан“ ад 7-га лістапада ў артыкуле пад загалоўкам „Вурак адступленьня“ абвіняе ангельскую палітыку ў тым, што яна зрабіла шмат буйных абмылак у адносінах да Урагэля і Польшчы. З прычыны магчымасьці новага бальшавіцкага наступленьня проці Польшчы, газета лічыць канечна патрэбным перашкоды згодзе паміж Савецкай уладай і Нямецкай, хаця б коштам уступак на карысьць Нямецкім.

„У той дзень, калі Чырвоная Армія ўмацуецца ўздоўж прускай граўніцы, у Нямецкім будзе зьнішчаны дэмакратычны лад або на карысьць Чырвонай дыктатуры, або на

карысьць монархічнай рэакцыі. Небясьпека для Польшчы ёсьць у тым, што яна будзе прымушана абараняцца адначасна і ад Нямецкім і ад бальшавікоў, калі яна будзе імі атакована. Пры гэтых умовах умяшчальства заходніх дзяржаў неабходна, і тады нямецкая тэрыторыя будзе плячам іх умяшчальства. Калі Антанта патрапіць вясці разуіную палітыку, яна памяшае саюзу бальшавікоў з Нямецкай проці Польшчы. Але дзеля гэтага трэба трымацца пэўных намераў датчына будучыні Нямецкім і яе адносінах да суседзяў. Адступленьне Урагэля даказвае, што з вырашэньнем гэтага пытаньня трэба ўважліваць.

Польска-Літоўская спрэчка.

Новая авантура.

З пэўных крыніц паведамляюць, што Жэліхоўскі рыхтуе новую авантуру ў Латгаліі з мэтай захапіць Дзьвінск і Лібаву. Жэліхоўскі арганізуе латгалскія палкі нападобе літоўскай белай дывізіі, якая захапіла Вільню.

Ахвяра польскага налёту.

У літоўскіх газетах выдрукаваны спіс ахвяр польскага налёту ў Вількаміры. Большасьць жыды, але цяперлі сьцяны.

Жэліхоўскі пад Коўнам.

З Рыгі паведамляюць, што Жэліхоўскі перайшоў на ўсім фронце ў наступленьне ў кірунку Коўны. Войскі яго ўжо знаходзяцца ў 30 вярстох ад краёнасьці. Становішча Літвы цяжкае. Прадстаўнікі Літвы паслалі дэлегацыю ў Рыгу прасіць помачы ў Літвіі.

З свайго боку Жэліхоўскі паслаў у Рыгу сваіх прадстаўнікоў.

Устаноўчы Сойм.

„Тан“ ад 6-га лістапада паведамляе з Вільні, што 9-га студня 1921 г. будзе скліканы Устаноўчы сойм Сярэдняй Літвы.

У Савецкай Расей.

Новы унівэрсытэт.

У дзень вялікай гадаўшчыны Акцябрскай Рэвалюцыі ў Арле адбылося ўрачыстае адчыньне дзяржаўнага унівэрсытэту. Пакуль што будуць чыныя рабочы, фізычна-матэматычны і гістарычна-філэлягічны факультэты.

У Польшчы.

Разгон мітынга П. П. С.

Газэта „Работнік“ паведамляе, што назначаны ў Варшаве на тэатральным пляцу мітынг Польскай Соц. Партыі проці ўтварэньня ў Польшчы сэнату бну разогнаны паліцыяй і не адбыўся. У гэты жа час адбыліся мітынгі і маніфэстацыі прыхільнікаў сэнату.

Вакол авантуры белагвардзейцаў.

Ангельскі флёт і Урангэль.

„Дэйлі Экспрэс“ піша: Присутнасць ваенных караблёў у Чорным моры яшчэ ня значыць, што Англія можа ўмяшчацца ў барацьбу на стара-на Урангэля. Намі адтрыманы афіцыйныя весткі, што ангельскае адміралтэйства дало самыя катэгорычныя інструкцыі галоўнакамандуючаму ангельскім флётам у Сяродземным моры, што ён павінен перасьцярагаць пούвае неўмяшачельства. Ніякія актыўныя чыннасці за выняткам падачы помачы бежанцам і абароны ангельскіх ін-

тарэсаў не павінны прадырмацца.

Разбойнікі.

„Последняе Новості“ у артыкуле „Саюз разбойнікаў Булак-Балаховіча з містыкам рэвалюцыянерам Савінкавым“, пішуць: „Шлях Балаховіча на Піншчыне адзначаны грабжамі, наборамі, зладзействам і розгамі. Дзякуючы сваёй шырокай верацярпнасці ён і яго супрацоўнікі не рабілі ніякай рожніцы паміж жыдамі і хрысціянамі. Яны білі і грабілі тых і дру-

18 га лістапада мясцовымі сіламі ставіцца у Народным Доме мітынг спектакль!

Камуністы арганізавалі у воласці камуністкі гурток. Відаць, беларуская вёска пачынае аджываць і прымаць удзел у Савецкім будаўніцтве.

Болей у вёску агітатараў, газет і брашур!

Н. В.

Добры прыклад.

Сяляне сяла Тамашова, Бранскага павету, надзялілі каровамі і авечкамі ўсе бедныя чырвонаармейскія сем'і.

Барацьба з дэзертырствам.

14 лістапада у Станькоўскай воласці Менскага павету адбыўся мітынг сялян, на якім было болей 500 чалавек.

Прамову кляў тав. Ульдукіс на тэму аб але дэзертырства і аб міру з Польшчай.

Сялянам раздалі літаратуру.

Што робіцца на Беларусі.

У нейтральной зоне.

(Нойманіўская вол., Менск. пав.).

Згодна з падпісанымі ўмовамі папярэдняга міру ў Рызе Койданаўская воласць у сучасны момант знаходзіцца ў так званай нейтральной зоне. Улада саветаў засталася, але няма ніводнага чырвонаармейца і выглед ўся гэта мяйсцовасць мае такі, як бы яна заснула і ніяк ня можа прагнуцца. Ня толькі політычнай, але нават грамадзянскай працы няма: браціся валадзіць яе, разбудзіць спяшчых—нічога ня выходзіла. Сялянства чагось чакае і ні за вошта ня хоча брацца. Прайшоўшы ў апошні час некалькі разоў фронт, упарты баі каля самога і ў самым мястэчку Койданаве, заставілі сялянства нікому і нічому ня верыць.

„Пражыў дзень і дзякуй Богу, а што заўтра будзе, калі працёмся—пабачым“. Такі настрой працоўнага народу з'яўляецца дрэнным фундаментам для савецкага будаўніцтва. Школы зачынены, адзел народнай асветы пры воўрэўкоме да гэтага часу не арганізаваны. Газеты адтрымліваюцца вельмі рэдка і мала. Ёсць Народны дом, ад якога астатнія сьценны ды сякая-такая маблёўка: ні газет, ні літаратуры, ніводнай культурна-прасьветнай сесіі пры доме няма.

Канечна патрэбным з'яўляецца найхутчэйшае адчыненне школы, арганізацыя па вёсках хатаў чыталеў. Яе можна больш граба пасылаць

газет і літаратуры, бо імі будучь карыстацца ня толькі напня, але і тыя, якія пазасталіся па той бок мяжы, за якою паны сядзяць у сваіх маёвтках, фабрыканты трымаюць у сваіх руках фабрыкі. Усе чакаюць падпісання міру. Чакаюць меліць языкамі і ніводнае ва ўсім сьвеце радзіо ня прымае і ня выпускае столькі навін, сколькі іх дае вёска, знаходзячыся ў нейтральной зоне.

Парабак.

Самахвалавіцкая вол.

14 га лістапада на вёсках Самахвалавіцкай вол., Менскага павету было наладжана дзеве гутаркі з сялянамі на розныя тэмы з вясковага жыцця. Гутаркі вяла т. Бандарына. Сяляне былі вельмі здаволены і прасілі часцей наладжваць падобныя гутаркі.

16 га лістапада ў гэтай жа воласці адбыўся мітынг на тэму аб шкадлівасці дэзертырства, аб харчовай палітыцы Савецкай ўлады, на якім было прысутных 220 чалавек. Выступалі т. т. Кісялёў і Клімовіч. Настрой сялян пасля мітыngu быў добры. Раздадзена шмат літаратуры.

У воласці адчыняюцца дзеве хаты-чытальні і адзін народны дом. Аднак вельмі перашкаджае працы брак газы. Нашым аднаведным Савецкім установам граба сур'бана наклацаюцца аб дастарчаньні газы ў хаты-чытальні, клубы і народныя дамы

Па Менску.

Дабравольная аўга.

Для дэзертыраў назначаецца ад 18-24 лістапада апошні тэрмін дабрахотнай аўкі. Пасля гэтага тэрміну дэзертыраў чакае вышэйшая мера карырастрэл.

Аблавы на дэзертыраў.

У Менску і на паветах пачаліся пляновыя аблавы і обыскі ў кожным доме і ў кожнай кватэры, з мэтай доўлі дэзертыраў. Працягнуцца гэтыя аблавы роўна 3 тыдні, аж да 5-га сьнежня. У Менску галоўная адказнасць за дэзертыраў ускладваецца на кватэраўласнікаў, а пасля на дамовыя камітэты.

Адзел Унутранай Абароны.

Адзел Унутранай Ахраны звоў прыехаў у Менск і працуе па-ранейшаму.

У Менскім Паятовым Раўкоме.

Спыненая, з прычын эвакуацыі—праца Менскага паятова Раўкому, пачынае нарыхтовывацца. У кожнай воласці ёсць валасныя Раўкомы.

Харчовыя справы.

Як паведамляюць з „Бю“ з наступнага месяца (сьнежня) паёк усім рабочым і служачым Савецкіх устаноў, з прычыны палінізавання харчовага становіцца, будзе павялічаны на 50%.

Гэтак сама мае павялічыцца паёк для школьным працоў-

„Тыдзень падвозу харчоў“

Сёння, 19 га лістапада апошні (грэці) дзень для абору і дастарчаньня па Менску і яго паветах 14 гадовай раскладкі бульбы.

Ад 17—21 лістапада пачнецца па ўсёй Беларусі тыдзень абору і падвозу харчоў першай патрэбы для чырвонаармейцаў і насяленьня.

Адчынена сталюка.

17 лістапада пры Менскім Паятовым Раўкоме (Багадаельная, 11) адчынена сталюка.

Рэгістрацыя гандляроў і прамыслоўцаў.

Дзеля палягчэння вызначэння прамысловых налагаў на 1921 год, рэгістрацыя гандляроў і прамыслоўцаў прадоўжана да 25 га лістапада.

Безпартыйная канферэнцыя.

Менскі Паятовы Камітэт Камуністэцкай Партыі Беларусі мае склікаць Безпартыйную канферэнцыю Менскага павету ў хуткім часе.

Міліцыя.

У хуткім часе маюць быць павялічаны штаты міліцыі і ў зьвязку з дарагоўлію будзе павілічана пэнсія на 60%.

У паятовай міліцыі.

Упраўленьне Менскай Пав. міліцыі арганізавала ўсюды на паветах міліцыю. Прымаюцца так сама крокі дзеля ле аздаравленьня, бяручы стойкі і прыхільна каў справе рэвалюцыі таварышоў. Сярод міліцыянераў вядзецца культурна-асветная праца.

Падрахунак няграмадных.

Камісарыят Асветы пачынае ад 18 лістапада рабіць падрахунак няграмадных. Гэты падрахунак працянецца да 1 га студня 1921 г.

Політэхнікум.

Вышняя Менская Політэхнічная школа з 14 га лістапада мае быць перароблена ў Політэхнікум з 5-цю факультэтамі.

Партыйнае жыццё.

У Халеўчыцкай воласці, Менскага павету, 14 г. м. арганізавалася камуністычная ячэйка з 4-х таварышоў, на пасядзеньні якой выбраны прэзыдыум.

У ларадку партыйнай дысцыпліны Бюро Фракцыі камуністаў пры союзе работнікаў асветы і сацыялістычнай культуры прапануе т. т. членам фракцыі прыбыць на пасяджаньне сёння, 19 га г. м. а 5 гадз. веч. у памяшканьне Наркампраца, Бюро Фракцыі.

